GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĚ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 191. *Lunĭ, Marţĭ 26 Augustŭ (7 Septemvre).* **1886.**

Braşovŭ, 25 Augustŭ 1886.

Presupunerea nóstră, că în cele din urmă prinţulŭ Alexandru alŭ Bulgariei va bea amarulŭ pocalŭ, ce i-lŭ întinde Domnitorulŭ tuturorŭ Rusielorŭ, se adeveresce mai curêndŭ decâtŭ amŭ fi creḍutŭ. Depeşa cea mai nouă sosită dela Sofia ne spune, că prinţulŭ Alexandru s'a decisŭ a abdica şi că a şi împărtăşitŭ consiliului de miniştrii acésta seriósă decisiune.

Episodulŭ bulgarŭ a întratŭ într'o fasă cu totulŭ nefavorabilă principelui Alexandru. Dênsulŭ a esplicatŭ situaţiunea sa în marele consiliu cu cuvinte destulŭ de lămurite ḍicêndŭ: „Faţă cu voinţa Ţarului şi cu atitudinea pasivă a celorlalte puterĭ îmĭ este imposibilŭ de a continua regenţa;" apoi a adausŭ spre a fi şi mai bine înţelesŭ: „Singurulŭ mijlocŭ prin care se póte împedeca ocuparea Bulgariei din partea trupelorŭ rusescĭ este depărtarea mea din ţéră."

Tóte rugările miniştrilorŭ şi a generalilorŭ bulgarĭ, ca prinţulŭ sĕ-şĭ schimbe gândulŭ şi sĕ rĕmână la cârmă, parŭ a nu fi avutŭ nicĭ unŭ succesŭ. Prinţulŭ Alexandru ofere lumei unŭ rarŭ esemplu de abnegare de sine, de jertfire a propriei sale persóne, numai ca sĕ fiă scutită ţéra de periculŭ ocupaţiunei rusescĭ. Trebue sĕ credemŭ, că acesta este singurulŭ motivŭ alŭ abdicărei prinţului Alexandru, deórece a doveditŭ că încâtŭ privesce persóna sa e gata a brava orĭ şi ce periculŭ.

Cu tóte aceste vorŭ fi şi de aceia, carĭ vorŭ afla óre-care inconsecenţă în procederea prinţului şi vorŭ ḍice că, după ce poporulŭ şi armata bulgară este pe partea sa, prinţulŭ Alexandru ar trebui sĕ rĕmână neclintitŭ la postulŭ sĕu, vină ce va veni. Dér póte că prinţulŭ se va fi gânditŭ şi la periculŭ unui rĕsboiu europénŭ, în urma intervenirei armate a Rusiei, în care rĕsboiu ar puté fi uşorŭ încurcată şi Germania, patria sa natală, póte fi că pe lângă patriotismulŭ sĕu bulgarŭ au influinţatŭ asupră-i şi consideraţiunĭ către Germania.

In legătură cu decisiunea de abdicare a prinţului Alexandru este a se pune şi o declaraţiă a tatălui sĕu, principele de Hessa, către corespondentulŭ fóiei „Journal des Débats". Tatălŭ prinţului a ḍisŭ: „Décă fiulŭ meu s'a mai reîntorsŭ în Bulgaria a făcut'o acésta ca sĕ nu lase se planeze asupră-i o ofensă atâtŭ de mare cum a fostŭ aceea ce i-au făcut'o conspiratorii şi pentru că a aflatŭ că ar fi vorba despre trimiterea unui comisarŭ rusŭ, care sĕ ancheteze faptele. Elŭ s'a supusŭ datoriei ce-o are către poporulŭ sĕu de a nu'lŭ lăsa sĕ cadă jertfă anarchiei şi rĕsboiului civilŭ. Décă se va convinge despre imposibilitatea împăciuirei sale cu Rusia şi décă cele două puterĭ, Germania şi Austro-Ungaria, îşĭ vorŭ schimba atitudinea în cestiunea Orientulni, mergêndŭ cu Rusia, atuncĭ se póte ca prinţulŭ Alexandru sĕ se hotărască sĕ renunţe la tronŭ, spre a împiedeca o ocupaţiune rusă, din care s'ar nasce complicaţiunĭ pentru întréga Europă."

Momentulŭ prevĕḍutŭ de tatălŭ prinţului Alexandru a şi sositŭ, şi se caracteriséză prin împrejurarea, că fostul ministru Karavelov fù liberat din închisóre şi chiămatŭ de adreptulŭ la prinţulŭ, negreşitŭ spre a se consulta cu elŭ asupra paşilorŭ, ce ar fi a se lua în ajunulŭ abdicărei sale.

Aşadér drama bulgară, care luase o desfăşurare atâtŭ de romantică-eroică, aḍĭ s'apropriă de unŭ desnodămêntŭ fórte prosaicŭ. Eroulŭ dela Slivniţa cedândŭ forţii majore a împrejurărilorŭ închină Bulgaria Ţarului, séu cum ḍise elŭ în scrisórea sa, depune coróna bulgară în mânile Suveranului Rusiei; ér poporulŭ bulgarŭ, care abia şi-a potolitŭ bucuria pentru reîntórcerea vitézului sĕu prinţŭ în ţéră, trebue sĕ se gândéscă ce primire sĕ facă comisarilorŭ şi oficerilorŭ ruşĭ, carĭ vorŭ fi trimişĭ de Ţarulŭ spre alŭ pune la regulă!

Astfelŭ prinţulŭ Bulgariei va cădé jertfă înţelegerei multŭ lăudate dintre cele trei împĕraţii. Cum rĕmâne cu apĕrarea intereselorŭ monarchiei austro-ungare în peninsula balcanică?

E greu de a se rĕspunde la acéstă întrebare, precum greu e de a scì décă nu cumva Bulgarii în cele din urmă îşĭ vorŭ pierde răbdarea şi vorŭ provoca conflictulŭ, pe care prinţulŭ Alexandru vrea sĕ-lŭ evite abdicândŭ. In casulŭ celŭ mai bunŭ serviciile, ce vrea sĕ le aducă prinţulŭ de Battenberg causei bulgare şi păcii europene, nu vorŭ avé decâtŭ unŭ efectŭ de fórte scurtă durată. Tóte câte se facŭ pentru susţinerea păcii nu suntŭ decâtŭ nisce mijlóce paliative, prin carĭ se prelungesce numai agonia ei de mórte.

Cum stă alianţa austro-ungară-germană?

Organulŭ cancelarului germanŭ »Nordd. Allg. Zeitung« publicase în ḍilele acestea, după o îndelungă tăcere, unŭ articulŭ privitorŭ la evenimentele din Bulgaria ḍicêndŭ între altele, că *Germania n'are nicĭ unŭ interesŭ de Bulgaria şi referinţele d'acolo nu atinge nicĭ decum pe imperiulŭ germanŭ,* cu alte cuvinte: Germaniei puţinŭ îĭ pasă de ce face Rusia în Bulgaria. Pe de altă parte, acelaşĭ articulŭ acusă aspru şi fără nicĭ o considerare pe *Francia,* că ea *singură e responsabilă de situaţiunea Europei centrale.*

Acéstă declaraţiune a organului d-lui Bismarck a deşteptatŭ óre carĭ îngrijirĭ în pressa unguréscă şi »Pester Lloyd" nu'şĭ póte stăpâni neliniştéa scriindŭ:

„Pentru politica germană numai consideraţiunea către Francia e dătătóre de mĕsură; cu tótă alianţa şi amiciţia pentru monarchia nóstră în Orientŭ, Germania e gata a preda Rusiei Bulgaria, décă prin acésta Ţarulŭ s'ar abate dela cugetulŭ d'a încheia o alianţă cu Francia. Cumcă înarmările Franciei suntŭ unŭ isvorŭ de nelinişte pentru Germania, e adevĕratŭ, deşi Francesii ḍicŭ, că ei nu vreu sĕ rĕmână îndĕrĕtulŭ înarmărilorŭ imperiului germanŭ; dér *cumcă înarmările Franciei ar fi singurulŭ isvorŭ de nelinisce şi încă pentru intréga Europă centrală, acésta trebue sĕ o negămŭ cu hotărîre.*

„Tocmai aşa precum se esprimă „Nordd. Allg. Ztg.« cu privire la Bulgaria, amŭ puté ḍice şi noi, că Austro-Ungaria n'are nicĭ unŭ interesŭ de Francia, că referinţele de acolo nu ne atingŭ de locŭ şi că ele nu ne-ar sili sĕ ţinemŭ sub arme nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ soldatŭ, Pe Austro-Ungaria o neliniştescŭ uneltirile Rusiei în Orientŭ, şi numai acestea. Noi nu ne putemŭ inchipui stărĭ pacĭnice în Orientŭ, când Rusia îşĭ esercită dominaţiunea în Bulgaria directŭ séu indirectŭ. Isvorulŭ neliniştei pentru Europa centrală, décă luămŭ amêndouĕ statele marĭ ca unŭ întregŭ, este aşédéră în vestŭ Francia şi în ostŭ Rusia, şi noi n'amŭ puté admite nicĭdecum, că cercetândŭ lucrulŭ mai cu deamĕruntulŭ celŭ mai mare periculŭ ar veni din partea Franciei. Prin urmare „Nordd. Allg. Ztg". se pune pe basa intereselorŭ Germaniei, fără sĕ ţină sémă de interesele Austro-Ungariei.«

»Noi, nu-i vorbă, nu ne-amŭ cugetatŭ nicĭ-odată alianţa europénă centrală aşa, că fiă-care parte necondiţionatŭ şi sub tote împrejurările ar trebui sĕ se vîre şi sĕ încurce în tóte acţiunile celeilalte părţĭ. Căcĭ décă ar fi aşa făcută alianţa, atuncĭ nicĭ unulŭ din cele două state n'ar fi de sine stătătorŭ în lucrurĭ internaţionale, dér érăşĭ nu mai însemnéză alianţă când o parte se declară cu totulŭ neînteresată de vitalele interese ale celeilalte părţĭ. Şi copilulŭ scie că Bulgaria e loculŭ, in care se apĕră libertatea Orientului în contra nisuinţelorŭ de putere ale Rusiei şi în contra panslavismului.«

„Atâtŭ amŭ avutŭ sĕ ḍicemŭ deocamdată cu privire la posiţiunea deosebită a Austro-Ungariei. Din articululŭ fóiei „Nordd. Allg. Ztg." mai conchidemŭ, că raporturile dintre Berlinŭ şi Parisŭ suntŭ fórte încordate. Numai în timpurile cele mai rele ale raporturilorŭ germane-francese au scrisŭ foile guvernamentale din Berlinŭ cu atâta amărăciune.«

Francia şi Germania.

Cele mai multe ḍiare francese reproducŭ fără nicĭ unŭ comentarŭ articolulŭ din „Norddeutsche Allgemeine Zeitung", în care se ḍice că Francia este singura ţéră carea ameninţă pacea europénă.

Dintre ḍiarele mai cunoscute numai „Le Martin" face următórele observaţiunĭ:

Décă principele Bismarck se află în încurcătură, décă evenimentele, pe care acestŭ adêncŭ omŭ politicŭ are pretenţiunea d'a le conduce, se ivescŭ pe neaşteptate, décă diplomaţia sufere o înfrângere, numai decâtŭ dă apoi năvală asupra Franciei. Bismarck, păcălitŭ de Rusia în cestiunea bulgară, a căutatŭ sĕ pună la locŭ pe tabla de şacŭ figurile rĕsturnate de către revoluţionarĭ. Ilŭ supĕră însĕ, că dênsulŭ a fostŭ sĕ visiteze pe d. Giers la Franzensbad, pe când ministrulŭ Rusiei nu s'a dusŭ la Gastein, şi acum se acaţă de Francia. Germania, astfelŭ spune ḍiarulŭ lui, nu se interesézâ de Bulgaria, ci numai de Francia. Acésta este tocmai casulŭ nostru. Noi totdéuna ne-amŭ îndreptatŭ privirea spre Berlinŭ şi acésta va ţiné până când va domni în Alsacia şi Lorena unŭ guvernatorŭ. Numai cu preţulŭ redobêndirei Alsaciei şi Lorenei vorŭ înceta Francesii d'a urî numele germanŭ.

Rusia şi Austro-Ungaria.

Intr'unŭ articulŭ fórte violentŭ, „Novoje Vremja" ia posiţiune în contra sgomotului rĕspânditŭ în Petersburgŭ, cumcă Austro-Ungaria, în schimbulŭ posiţiunei Rusiei în Bulgaria, sĕ priméscă o compensaţiune în forma anexării Bosniei şi Erţegovinei.

Rusia — ḍice fóia ruséscă — nicĭodată nu póte suferi, ca în peninsula balcanică *sĕ se stabiléscă unŭ inimicŭ, care e mai periculosŭ decâtŭ Turcia.* Cererea Austro-Ungariei d'a i se da o „compensaţiune« ar trebui sĕ priméscă dreptŭ rĕspunsŭ din partea Rusiei, că *Austro-Ungaria imediatŭ sĕ deşerte cele două provincii slave,* deórece timpulŭ pentru care Austro-Ungaria a primitŭ mandatulŭ europénŭ, d'a ocupa aceste două provincii, a trecutŭ de multŭ.

„Novoje Vremja" ḍice în fine, că o compensaţiune austro-ungară numai atuncĭ şi-arŭ puté-o Ruşii cugeta, când Rusia ar fi constrînsă la acésta în luptă cinstită pe câmpulŭ de rĕsboiu.

Vocĭ asupra Enciclicei Papei.

„Temps" din Parisŭ scrie următórele rêndurĭ înteresante asupra recentei Enciclice ce a adresat'o Papa Leo XIII către episcopii catolicĭ din Ungaria:

Scrisórea lui Leo XIII către episcopii ungurĭ pare a fi deopotrivă destinată a fi cetită în Parisŭ, câtŭ şi în Budapeşta, ba în anumite pasage se adreséză chiar mai multŭ către Francia, decâtŭ către Ungaria. Acestŭ documentŭ arată din nou, câtŭ de depărtată e biserica de seculŭ chiar sub acestŭ Papă moderatŭ. Papa a adresatŭ unŭ felŭ de actŭ de acusatiune în contra filosofiei şi în contra ideilorŭ democratice; cum ar putea mulţămi pe Papa chiarŭ unŭ guvernŭ condusŭ de cele mai bune intenţiunĭ? Ar trebui sĕ ardemŭ mai întâiŭ pe Voltaire şi cu elŭ mii de alţii, istoricĭ, erudiţĭ ş. a. Ce sĕ facă statulŭ, décă preoţii nu suntŭ în stare a ţiné strînsŭ pe credincioşii lorŭ? S'a vĕḍutŭ dóră în timpulŭ celorŭ mai marĭ persecuţiunĭ, ameninţărĭ şi suferinţe luându'şĭ spiritulŭ sborulŭ sĕu? Biserica romană sĕ nu mai conteze în viitorŭ pe statŭ, ci numai pe sine însaşĭ; a trecutŭ pentru totdéuna timpulŭ, când regii punéu autorităţilorŭ bisericescĭ la disposiţiune puterea lorŭ, pe miniştrii, judecătorii şi soldaţii, şi chiar pe gâḍii lorŭ. Statulŭ, care faţă cu diferitele confesiunĭ stă neutru, nu

datoresce cultului catolicŭ mai multŭ, decâtŭ celelalte culte recunoscute, anume libertatea, mai departe statulŭ n'are sĕ s'amestece în relaţiunile preoţilorŭ cătră credincioşii lorŭ.

SCIRILE ḐILEI.

† **Dr. Franciscŭ Schuselka** renumitulŭ oratorŭ, publicistŭ şi omŭ politicŭ alŭ Austriei a muritŭ în nóptea de 2 Septemvre a. c. în Heiligenkreuz lângă Baden. Scirea acésta adêncŭ întristătóre o amŭ primit'o numai după apariţiunea numĕrului ultimŭ alŭ foiei nóstre. Numele Schuselka este bine cunoscutŭ şi Româniloru, căcî repausatulŭ a fostŭ unulŭ din cei mai distinşî luptătorî pentru principiulŭ de egală îndreptăţire în monarchiă. In specialŭ causa dréptă a Româniloru ardelenî a întêmpinatŭ în ḍiarulŭ sĕu „die Reform« cea mai căldurósă apĕrare. Plinî de recunoscinţă ḍicemŭ: fiă-i memoria neuitată între noi!

—x—

Citimŭ în „Pester Lloyd:« Urmările rĕsboiului vamalŭ cu România se simtŭ mai multŭ în staţiunea de graniţă Orşova, unde se concentra comunicaţiunea pe uscatŭ şi pe apă. Importulŭ şi esportulŭ au scăḍutŭ din lună în lună şi după datele oficiale în lunile Iuniu, Iuliu şi Augustŭ abia afacerile au ajunsŭ sĕ facă a cincea parte din cele făcute anulŭ trecutŭ în aceeaşî periodă. Din causa acésta o mare parte din personalulŭ aşeḍĕmintelorŭ de transportŭ de acolo şi dela oficiulŭ vamalŭ este pusă în disponibilitate şi în curêndŭ se vorŭ face reducţiunî şi mai marî.

—x—

Căsĕtoria domnişórei de Giers cu d. Rosetti-Solescu s'a celebratŭ la Franzensbad, Miercurî în 1 Septemvre st n. Regina României a trimisŭ o telegramă de felicitare tinerilorŭ căsĕtoriţî. Prinţulŭ de Bismarck le-a trimisŭ prin poştă unŭ buchetŭ splendidŭ. In momentulŭ când se aşeḍau la masă, li s'a adusŭ lăḍiţa cu buchetulŭ. Sĕptĕmâna viitóre vorŭ veni la Sinaia. Naşî au fostŭ prinţesa Elena Cuza şi d. N. Creţulescu, fostŭ ministru plenipotenţiarŭ la Petersburgŭ.

—x—

Se scrie din Zürich: „Peregrinî austriacî, călĕtorindŭ prin Zürich la Lourdes, spunŭ că în Lyon au fostŭ insultaţî de poporŭ. In strigăte de: „Josŭ cu Prusia! Afară cu Bavarezii!“ poporulŭ a aruncatŭ în ei cu petri şi cu noroiu.

—x—

Ni se scrie din Reghinulŭ săsescŭ: „Solgăbirĕulŭ din cerculŭ Reghinului de josŭ, credêndŭ că va pute afla între Românii cu carte unŭ alŭ doilea Efialte, stăruesce cu tótă îndrăsnéla pe lângă unulŭ şi altulŭ, ca sĕ stérgă pata ce i s'a făcutŭ în nr. 174 alŭ »Gazetei Transilvaniei«, ér pe autorulŭ celorŭ scrise în acelŭ numĕrŭ despre d-sa, sĕ-lŭ desminţéscă. Suntŭ rugaţî déră toţî câţî au subt lapte românesc la sînul mamei lor, ca sĕ se feréscă de a se face instrumentul acestui omŭ. Altcum cunoscute fiindŭ tuturorŭ trăctările cele dure ale acestui solgăbirĕu, cu greu credŭ că s'ar afla cineva dintre noi, care sĕ ia asupră'şî uriciósa sarcină de a se încerca sĕ-lŭ escuse, dându-i prin acésta unŭ curagiu şi mai mare, ca la totŭ pasulŭ nu numai sĕ ne ameninţe cu gendarmî, dér sĕ ne pună chiar şi în fiĕre la casŭ când nu i-amŭ fi cu tótă supunerea cea órbă, ce ni-o cere.“ — N.

—x—

Serată literară împreunată cu danţŭ se va da Dumineca la 24 Augustŭ (5 Septemvre) 1886 în grădina hotelului „Concordia“ din Lugoşŭ. Venitulŭ curatŭ în folosulŭ »Reuniunei române de lectură (Casina română)«. Preţulŭ intrării: 1 fl. de familiă, 40 cr. de persónă. Inceputulŭ la 8 óre séra. Ordinea producţiunilorŭ literare: 1. „Bărbatulŭ harnicŭ«, poveste populară, culésă şi cetită de d-lŭ P. Barbu. 2. »Mama lui Stefanŭ celŭ mare« de D. Bolintineanu, declamată de d-şóra Lucia Vladŭ. 3. „Femeea şi limba română“, de C. N., cetită de d-lŭ G. Dobrinŭ. 4. „Fericirea din mormêntŭ« de C. Scrobŭ, declamată de d-lŭ D. Florescu. 5. „Monologulŭ călugărului Pafnutie» de P. Barbu, produsŭ de d-lŭ A. Tuculia. Urméză danţŭ.

Certele de graniţă.

In urma deselorŭ scirî alarmătóre ce aparŭ de câtva timpŭ încóce despre încălcări de graniţe din partea Româniloru, „Românulŭ“ dela 4 Septemvre scrie unŭ articulŭ de fondŭ, din care estragemŭ următórele:

Odată pentru totdéuna, cestiunea încălcărilorŭ de teritoriu românŭ despre principatulŭ Transilvaniei trebue sĕ se sfirşéscă spre mulţămirea ambelorŭ părţî interesate.

Căcî, a admite că vecinii noştri Ungurî au dreptulŭ la anumite epoce, când n'au alta de făcutŭ, sĕ mute pajerile de graniţă după cum le şoptesce bogata lorŭ fantasiă, cotropindŭ mereu şi fără saţiu pămêntulŭ românŭ de ḍecimî de vécurî, — asta nu se póte, asta nu se va pute nicîodată. Credemŭ că până acum ni s'a luatŭ destulŭ, pentru a nu mai voi sĕ ni se ia măcarŭ o palmă de pămêntŭ.

Comisiunile de delimitare au lucratŭ pentru a pune capĕtŭ acestorŭ încălcări — ţĕranii românî dela munte, carî nu 'sŭ diplomaţî, le numescŭ cu adevĕratulŭ lorŭ nume.

Comisiunile au lucratŭ în secululŭ trecutŭ şi lucrară în 1883 şi 'n 1884.

Resultatulŭ lucrărilorŭ lorŭ, aprobatŭ de ministerele române şi ungare, ar fi pututŭ pune capĕtŭ neînţelegerilorŭ, décă minunatele calităţî ale vecinilorŭ noştri nu arŭ zădărnici totdéuna orîce silinţe făcute spre curmarea rĕului.

Ce folosŭ că mĕsurătorile s'au făcutŭ şi recunoscutŭ ca bune de comisarii ungurî şi românî! La ce servă împietrirea făcută în faţa acestorŭ comisarî!

Când avênturile şi foculŭ maghiarismului apucă, fiă pe comandanţii giandarmilorŭ de graniţă, fiă pe finanţii carî se plimbă ḍilnicŭ pe fruntariă, nicî împietrirea, nicî mĕsurărorile nu suntŭ în stare sĕ-i opréscă, — cu atâtŭ mai uşorŭ, cu câtŭ suntŭ siguri că superiorii lorŭ mediaţî, căpitanii şi şefŭ, ş'apoi fişpanulŭ districtului, vorŭ aproba încălcările de pămêntŭ românŭ cu acelaşî focŭ, cu acelaşî avêntŭ cu care ei le-au comisŭ.

Rarŭ se întêmplă ca, la prima esaminare a actelorŭ, ministerulŭ din Budapesta sĕ nu dea dreptate subalternilorŭ sĕi. Numai atuncî, când lucrulŭ e mai multŭ decâtŭ probatŭ şi lămuritŭ, ministerulŭ ungarŭ se hotărăsce a da satisfacţiune reclamaţiunilorŭ guvernului românŭ.

Ne pare că aḍi România se află într'o posiţiune care difere, întru câtva celŭ puţinŭ, de posiţiunea în care se afla acum o sută de anî, când »Nemţulŭ îşî muta pajera“.

Până şi amicii noştri Ungurî credemŭ că recunoscŭ acéstă deosebire, precum şi cerinţele la care ea dă nascere.

Astfelŭ fiindŭ, până şi amicii noştri Ungurî vorŭ recunósce că România şi guvernele ei nu vorŭ mai permite, ca în timpulŭ regimului fanariotŭ şi dominaţiunei turcescî sĕ se calce pămêntulŭ ţĕrei, fără ca cutropitorii sĕ fiă primiţî astfelŭ cum merită.

Fiă la apusŭ spre Mehadia, fiă peste întregulŭ şirŭ alŭ Carpaţilorŭ, România îşî păzesce graniţele.

Şi décă, în mai tóte casurile, păzitorii fruntarielorŭ maghiare lucréză de capulŭ lorŭ şi nu mai în virtutea principiului născutŭ în inima Maghiarului: „cu Olahulŭ lege nu-i“, sigurî fiindŭ de impunitate — se póte întêmpla ca şi grănicerii românî sĕ imite de aci înainte pe gendarmii şi finanţii S-tului Stefanŭ.

Acésta ar strica lealele, blândele şi frăţescile relaţiunî ce esistă între guvernele maghiarŭ şi românŭ, şi ar face sânge rĕu confraţilorŭ noştri din Pesta şi din Clusiŭ.

Dér, chiarŭ cu risiculŭ acestorŭ pagube, guvernulŭ românŭ e datorŭ în numele demnităţii naţionale a face sĕ înceteze aceste încălcărî maghiare de pămêntŭ şi avuţiă română.

De ale scólei.

Lăpuşulŭ ungurescŭ, la 2 Septemvre 1886.

In 23 Augustŭ a. c. s'a ţinutŭ în Lăpuşulŭ ungurescŭ adunarea comitetului scólei principale române de aicî, sub presidiulŭ on. domnŭ Gabrielŭ Manu, care, când e vorba de binele, prosperarea şi viitorulŭ acestei scóle, nu-şî cruţă timpŭ, ostenélă şi orî ce jertfă, ci totdéuna e în frunte.

Membrii acestei adunărî au fostŭ martorii unorŭ fapte în favorulŭ acestei scóle şi prin urmare în favorulŭ instrucţiunei poporului din acestŭ ţinutŭ.

M. on. domnŭ Nicolau F. Negruţiu, redactorŭ şi proprietarŭ în Gherla, a donatŭ pentru mărirea fondului scólei 400 fl. v. a. — Când a făcutŭ acésta onor. d. preşedinte cunoscută adunărei, depunêndŭ cele 400 fl. pe mésă adunărei pentru a se înmâna cassarului, din faţa tuturorŭ se reoglindau sêmţêmintele de bucuriă, recunoscinţă şi mulţămită, faţă cu marinimosulŭ donatorŭ. S'a votatŭ mulţămită protocolară şi în publicŭ. Priméscă deci prin acésta pré stim. donatorŭ espresiunea celei mai profunde mulţămire şi recunoscinţe din partea comitetului scolarŭ pentru acéstă mărétă faptă!

Unii creştinî bunî din Craiova au donatŭ pe séma fondului scolasticŭ, totŭ în decursulŭ acestui anŭ, 100 fl. v. a.

Priméscă si aceştia cea mai căldurósă mulţămită şi recunoscinţă din partea comitetului scólei!

Atanasiu Georgiu, fostŭ învĕţătorŭ în Strâmbulŭ, repausatŭ în Iuliu a. c. a lăsatŭ sĕ se dea pe séma scólei din rĕmasulŭ sĕu 200 fl. v. a.

Faptele acestea suntŭ în adevĕrŭ creştinescî şi mărețe, prin carî s'a făcutŭ începutulŭ unei nouĕ ere de prosperare pentru scóla română din Lăpuşulŭ ungurescŭ.

In decursŭ de câţîva anî, mai alesŭ de când Assoc. Trans. şî-a retrasŭ mâna de ajutorŭ dela acésta scóla, cu daună pentru instrucţiunea poporală, s'a pututŭ susţiné numai unŭ învĕţătorŭ. Acum însĕ comitetulŭ, cu deplină speranţă în viitorŭ, a fostŭ în plăcuta şi multŭ dorita posiţiune de a sistemisa, respective reactiva, postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ.

Şi acum credemŭ şi sperămŭ că Românii din ţinutulŭ Lăpuşului se vorŭ nisui a continua cu fericire edificiulŭ pe fundamentulŭ pusŭ. — Aşa sĕ fiă!

not.

FOILETONU.

Niculiţa lui Vacă bărnace.

Adecă a fostŭ odată unŭ omŭ, şi era însuratŭ, avea soţiă şi unŭ copilŭ. Dér omulŭ nostru nu era dintre cei avuţî, era omŭ mai sĕrăcuţŭ, cum vedemŭ că suntemŭ cei mai mulţî. Şi omulŭ acela s'a băgatŭ ciurdarŭ la satŭ, vedeţî d-vóstră, sĕ păzéscă vitele sătenilorŭ. Mai umbla elŭ la ciurdă, mai umbla şi copilulŭ, ba când era vremea bună, numai copilulŭ umbla singurŭ la ciurda satului, că tatălŭ sĕu mai mergea la lucru, vedeţî d-vóstră, sĕ se'ngrigiască de a rĕndulŭ gurei.

Intr'o ḍi, când era numai Niculiţă la ciurdă, se înţelnesce cu mai mulţî copii din satŭ, carî erau şi ei la vite, şi toţî copii laolaltă facŭ unŭ şanţŭ mare şi largŭ, şi dau pe întrecute sĕ sară preste elŭ. Şi smeii de copii făcură legătură că: care copilŭ n'a pute sări preste şanţŭ, sĕ mérgă numai decâtŭ acasă, că află pe mama sa vaca bărnace. Şi toţî începură şi săriră preste şanţŭ, numai copilulŭ ciurdarului când dă sĕ sară, face huzdupŭ! în mijloculŭ şanţului. Şi merge elŭ numai decâtŭ acasă, adecă ce sĕ veḍi? mama sa se făcuse vacă bărnace şi mânca la paele din patŭ. Ce sĕ facă copilulŭ? mână şi pe vaca aceea la păşune, pe hotarŭ. Séra află ciurdarulŭ că nu mai are soţiă, dér are o vacă. Ce sĕ facă? dă încóce dă încolo, de rĕndulŭ însuratului, ba încă umblă omulŭ meu într'alesŭ a peţi, că ḍicea: ce? dóră eu nu-sŭ calicŭ, am casa mea, am o vacă, şi copii numai de!—am unulŭ! Şi se însură ciurdarulŭ şi luă pe o vĕduvă, care avea douĕ fete şi o vacă bălaiă. Acum omulŭ nostru era gazdă, avea douĕ vacî, soţiă şi 3 copii. Dér soţia asta de a doua se făcŭ odată bolnavă, ci numai de hóţă, şi ḍice cătră ciurdarŭ: Mĕ bărbate, sĕ belescî tu pe vaca acea bărnace, că de nu mănâncŭ carne din ea, eu totŭ morŭ«. Vaca cea bărnace, cum, cum nu, destulŭ că a auḍitŭ vorbele bolnavei, decî a ḍisŭ cătră Niculiţa: „Mĕ copile, haidaţî sĕ mergemŭ, că pe aci nu e de noi, căcî nu tatălŭ tĕu e mai mare în casă, ci mastehata; aḍi poftesce sĕ mĕ omóre pe mine, mâne, poimâne va cere sĕ te omóre pe tine, mai bine vino sĕ mergemŭ câtŭ ne vorŭ duce doi ochî!“

Şi plécă Niculiţa cu mamă-sa, cu vaca, sĕ mérgă în lume sĕ nu mai dea ciurdarulŭ de ei. Şi se duse Niculiţă cu mama sa, cu vaca, departe până într'o pădure, acolo îşî făcŭ o colibă, în carea şedea cu mamă-sa.

Ḑiua ducea pe mamă-sa la păşune, ér elŭ trăia cu lapte dela ea, şi tótă ḍiuliţa cânta cu fluera, ca omulŭ care nu are nicî unŭ lucru. Trăia ḍile albe Niculiţa cu mamă-sa, cu vaca cea bărnace — ea avea păşiune bună, elŭ traiu bunŭ.

Dér mastiha lui Niculiţa era mare fermecătóre şi strigóică; îngheţa apa in mieḍulŭ verei, şi se prefăcea în ce gândea, şi prefăcea şi pe altulŭ în ce o trăgea firea cea slabă, decî, décă vĕḍŭ că Niculiţă a peritŭ cu mamă-sa, cu vaca cea bărnace, ea se făcŭ unŭ taurŭ mare şi frumosŭ, ér pe ciurdarŭ îlŭ făcŭ unŭ taurŭ slabŭ ca vai de capulŭ lui.

Şi se luă şi merse totŭ pe urmă până în pădure, unde dete de Niculiţa, care cânta din fluerŭ, ca copilulŭ sburdatŭ.

„Mĕ Niculiţă,« ḍice taurulŭ ce-lŭ grasŭ şi frumosŭ, „sĕ spui mamei tale, că mâne diminéţă pe la rĕsăritulŭ sórelui sĕ fiă la podulŭ de aurŭ, sĕ ne batemŭ, de ce-mî mănâncă păşunile mele!“

Şi începu Niculiţa a plânge, da plângea şi se văieta: vai de mine şi de mine, ce m'oin sci eu face décă taurulŭ acela mare şi putcrnicŭ va omorî pe mama?

Când plângea elŭ mai tare, étă vine vaca bărnace acasă:

„Dér tu ce plângî, dragulŭ mamii?« — „Dér cum sĕ nu plângŭ, că étă a venitŭ unŭ taurŭ mare şi puternicŭ şi a ḍisŭ că mâne sĕ stai cu elŭ la bătaiă lângă podulŭ celŭ de aurŭ, mâne când va rĕsări sórele; elŭ,

Reghinŭ, în 23/8 1886.

Onorată Redacţiune! Atacată fiindŭ inteliginţa din Reghinŭ în Nr. 179, cu stimă rogŭ pe on. Redacţiune, sĕ binevoiéscă a publica rectificarea următóre, cu nota ca şi celelalte redacţiunĭ, ce au luatŭ notiţă de mulţămita publică de sub întrebare, sĕ binevoiéscă a reproduce rectificarea mea :

In Nr. 179 din 22 c. alŭ „Gazetei" a apărutŭ, cu datulŭ din Reghinŭ, o dare de sémă şi mulţămită publică, unde raţiocinantele, făcêndu-şĭ darea de semă referitóre la petrecerea de véră, aranjată aicĭ de către o parte a tinerimei din Reghinŭ şi jurŭ, între altele face şi o imputare la adresa inteligenţei din Reghinŭ, dicêndŭ că aceea nu numai s'ar fi arătatŭ străină faţă de petrecerea arangiată, dér ar fi făcutŭ şi nu sciu ce pedecĭ arangiatorilorŭ.

Décă imputarea nemotivată a d-lor arangiatorĭ nu ar fi ajunsŭ într'o fóiă de publicitate, n'aşĭ fi mai făcutŭ nicĭ o reflexiune la imputarea raţiocinantelui şi cons. între sine, şi apoi faţă de unele persóne din locŭ; când însĕ D-nialorŭ vinŭ în publicŭ cu imputărĭ neîntemeiate faţă de aceia, cărora le datorescŭ numai recunoscinţă, sunt silitŭ faţă cu publiculŭ românŭ, care cunósce activitatea şi zelulŭ naţionalŭ alŭ inteligenţei din Reghinŭ la totŭ ce e bunŭ şi folositorŭ, a arăta în curatŭ, că causa neparticipării inteligenţei din Reghinŭ la petrecerea amintită, pre lângă absenţa de acasă, fiindŭ unii la Associaţiune, ér alţii la băi, cei presenţĭ singurŭ din vina d-lorŭ arangiatorĭ nu au participatŭ, ér amintirea de pedecĭ e unŭ neadevĕrŭ, nesciindŭ inteliginţa nimica de afacerea d-lorŭ până la trimiterea învitărilorŭ.

E cunoscutŭ din diarele nóstre, că în Reghinŭ de vre-o câţiva anĭ, tinerimea studiósă cu conţelegerea şi eonlucrarea inteliginţei de aicĭ, a arangiatŭ o petrecere de véră, în folosulŭ scólei din Reghinŭ, care nu are nicĭ unŭ venitŭ, pe când e unica scólă românéscă elementară în ţinutŭ, unde mulţĭ din arangiatorĭ şĭ-au primitŭ instrucţiunea elementară, şi acele petrecerĭ, la care nu dinariulŭ tinerimei, ci alŭ inteliginţei din Reghinŭ şi jurŭ a contribuitŭ, au seceratŭ nu numai unŭ câştigŭ materialŭ, dér şi moralŭ faţă cu străinii în mijloculŭ cărora trăimŭ, şi la rĕuşită în tótă privinţa a conlucratŭ inteliginţa din Reghinŭ, care deşi mică la numĕrŭ, e amĕsuratŭ stărei sale cu autoritate şi la conlocuitorii de alte naţionalităţĭ, după cum bine e cunoscutŭ.

Ce sĕ vedĭ însĕ? In anulŭ curentŭ tinerii, adunându-se a se co'nţelege pentru ţinerea petrecerei, s'au certatŭ între sine, formându-se 2 partide, unii au anunţatŭ petrecerea pre 10, alţii pre 28 orĭ 29 c. Cei ca raţiocinantele dechiarară că nu vorŭ a se conţelege cu inteliginţa bĕtrână din Reghinŭ, că nu vorŭ arangia pe trecere pentru şcolĭ. Frumóse idei dela cei ce se laudă că vréu rădicarea némului lorŭ! Venindŭ la cunoscinţa inteliginţei discordia asta, neunirea şi certele prin locurĭ publice, ba chiarŭ scornirea de neadevĕrurĭ faţă de persóne din Reghinŭ, carĭ au fostŭ şi suntŭ la nivelulŭ chemărei, fiindŭ târdiu a'i împăca, deórece espedaseră învitările, ce era sĕ facă inteliginţa din locŭ, decâtŭ ca, disgustată de asemenea triste apariţiunĭ, sĕ nu participe, căcĭ sciindŭ şi străinii dismembrarea, caracterulŭ inteliginţei din loc nu concedea participarea acolo, unde aude de discordiă şi prin asta a aproba procederea necorectă a tinerimei de ăstŭ anŭ — pre când inteliginţa de aicĭ totdéuna a susţinutŭ onórea naţională, şi s'a silitŭ a ţiné unită românimea din ţinutŭ. Ĕtă dér motivulŭ înstrăinărei inteliginţei din locŭ, provocată cu durere de tinerĭ ca raţiocinantele, căruia nu-i vomŭ concede sĕ-şĭ întrebuinţeze mâncărimea de neunire şi aicĭ, ca în comuna sa.

Asigurŭ pre raţiocinantele şi cons., că inteliginţa din Reghinŭ, care a ţinutŭ şi ţine multŭ susŭ şi tare onórea naţională, a conlucratŭ şi conlucră la înaintarea binelui naţionalŭ, va dojeni, nu ajuta pre astfelŭ de tinerĭ carĭ sémănă discordiă şi neunire între fraţii de unŭ sânge, ba pentru viitorŭ nu numai că nu va participa unde'sŭ neunirĭ, dér vorŭ da şi unŭ „veto" faţă de astfelŭ de procederĭ, şi nu va suferi ca nisce tinerĭ sĕ vină aicĭ la noi, sĕ ne blameze înaintea străinilorŭ, şi sĕ semĕne neghină, la stîrpirea căreia noi conlucrămŭ, fiindŭ sigurĭ că tótă inteliginţa de bine din ţinutŭ, ca şi până acum va fi de accordŭ cu noi până vomŭ apĕra onórea şi vomŭ nisui la promovarea binelui nostru naţionalŭ.

Fiă decĭ tinerimea la înălţimea sa, întreprindă ce vré în unire, apoi în conţelegere prealabilă cu inteliginţa locului unde vorŭ a se concentra, şi nu i va lipsi conlucrarea nóstră; la din contră îĭ vomŭ sfătui, şi'i sfătuimŭ şi pre unii şi pre alţii sĕ nu se amestece în lucrărĭ ce angajază onórea nóstră a tuturorŭ, ci sĕ lase în pace pre cei ce au lucratŭ şi până aci fără de dumnélorŭ, silindu-se în sferele lorŭ de activitate a'şĭ însuşi calităţile recerute (stare, posiţiune şi caracterŭ firmŭ) spre a intra în viéţa publică la timpulŭ sĕu, căcĭ numai de astfelŭ de bărbaţĭ are naţiunea lipsă.

Cu deosebită stimă,

Patriciu P. Barbu
adv. şi proprietarŭ.

Insciinţare.

Dupăce în şedinţele dela 24 şi 30 Augustŭ a. c. comitetulŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ a numitŭ directorŭ alŭ scólei civile de fete pe profesorulŭ seminarialŭ şi secretarŭ alŭ II-lea *Dr. D. P. Barcianu*, de directóră a internatului pe d-şóra *Elena baronesă Poppu*, de învĕţătorĭ pe domnii *Enea Hodoşŭ, Septimiu Albini* şi Sabinŭ *P. Barcianu*, ca învĕţătóre pe d-şóra *Aurelia Filipescu*, şi fiindŭ lucrările pregătitóre terminate, p. t. publicŭ ţe însciinţatŭ că scóla şi internatulŭ se vorŭ deschide la *15 Septemvrie st. n.* a. c.

Inscrierile se vorŭ face dela 1—15 Septemvrie st. n. în cancelaria direcţiunei, strada Morii No. 8, dela órele 10—12 a. m. şi 3—5 d. a.

Sibiiu, în 1-a Septemvrie 1886.

Directorulŭ scólei
Dr. D. P. Barcianu.

Ultime scirĭ.

Sofia, 3 Septemvre. — Trupele revoluţionare s'au predatŭ şi învócă ertarea prinţului.

Berlinŭ, 3 Septemvre. — „Gazeta Germaniei de Nord" declară cu totulŭ neîntemeiată scirea dată de mai multe diare, privitóre la unŭ pretinsŭ schimbŭ de depeşĭ între Marele Duce de Hessa şi prinţulŭ de Bismark, relativŭ la întórcerea prinţului Alexandru în Bulgaria.

Berlinŭ, 3 Septemvre. — D. de Giers a sositŭ aséră şi a visitatŭ adĭ-diminéţă pe prinţulŭ de Bismarck.

Viena, 3 Septemvre. — Contele Kalnoky a plecatŭ la Pesta.

Parisŭ, 3 Septemvre. — Diarele francese, germane şi italiane consideră abdicarea prinţului Alexandru ca inevitabilă. Diarele englese mărturisescŭ că posiţiunea prinţului este fórte dificilă.

Pesta, 3 Septemvre. — La banchetulŭ datŭ cu ocasiune duplului centenarŭ, preşedintele municipalităţii a ridicatŭ unŭ toastŭ în onórea Impĕratului Austriei, şi a gloriosului sĕu aliatŭ, împĕratulŭ Germaniei. Ministrulŭ Kemeny a beutŭ în sănĕtatea gloriósei armate prusiane, apoi generalulŭ prusianŭ Schlichting esprimândŭ mulţumirile sale pentru acestŭ toastŭ a beutŭ pentru prosperitatea Ungariei.

Filipopol, 3 Sept. Scirea „Rom." Aséră pe la órele 10 *principele Alexandru era sĕ cadă victima unui atentatŭ pe calea ferată.* Aprópe de staţiunea Seimeni, între Filipopolŭ şi Sofia pe şinele calei ferate se pusese o grămadă de petrii şi de lemne în scopulŭ ca trenulŭ în care se afla principele sĕ fiă sfărâmatŭ. Graţiă însĕ maşinistului, care a observatŭ la timpŭ şi a pututŭ sĕ opréscă maşina, nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ accidentŭ nenorocitŭ.

Rusciucŭ, 23 Augustŭ. — Scirea „Telegrafului". Aci s'a primitŭ ştirea cum că nisce conspiratorĭ au voitŭ sĕ deralieze trenulŭ ce ducea pe prinţulŭ la Philipopole. O grămadă de pietre şi alte obiecte au fostŭ puse pe şinele călei ferate. Trenulŭ însĕ a fostŭ opritŭ la timpŭ.

S'au făcutŭ numeróse arestărĭ la Filipopolŭ, mai cu sémă printre Muntenegrenĭ. Se dice că atentatulŭ pregătitŭ pe calea ferată este opera acestorŭ ómenĭ.

Indignarea poporului e mare contra miserabililorŭ carĭ planuescŭ perirea Bulgariei şi facŭ totŭ ce potŭ pentru ca nenorocita ţéră sĕ fiă ocupată de Ruşĭ. Cu greu se póte reţiné ura poporului, care vré sĕ facă justiţiă sumară trădătorilorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 5 Septemvre. — In consiliulŭ ce s'a ţinutŭ erĭ, *prinţulŭ Alexandru a repeţitŭ oficialŭ, că va abdica.* Miniştrii şi capii armatei au protestatŭ în contra hotărîrei principelui şi l'au învitatŭ pe prinţulŭ sĕ rĕmână la guvernŭ. Prinţulŭ arătă de repeţite orĭ, că este cu neputinţă a mai continua guvernulŭ în faţa voinţii Ţarului şi a atitudinei pasive a celorlalte puterĭ. Singurulŭ mijlocŭ d'a împedeca o ocupaţiune rusă este plecarea s'a din Bulgaria. Cestiunea regenţii nu s'a resolvatŭ. Oficerii bulgarĭ suntŭ toţĭ în contra abdicării, în contra reîntórcerii oficerilorŭ ruşĭ.

SOFIA, 5 Septemvre. — Caravelov a fostŭ pusŭ aséră în libertate. Se vorbesce că după amédĭ a fostŭ chematŭ de principele.

DIVERSE.

Stârpirea gărgăriţelorŭ. — D. Andronescu recomandă „Gazetei Săteanului« următorulŭ mijlocŭ probatŭ, pentru stârpirea lui Sythophilus granarius (gărgăriţă), mare duşmanŭ alŭ cerealelorŭ, şi décă crede că póte fi de vr'unŭ folosŭ d'a se face şi la noi încercărĭ în acéstă direcţiune, rógă sĕ'lŭ comunice la rêndulŭ sĕu cultivatorilorŭ noştri : In Septemvre 1883 mĕ aflam la ţéră, pe moşia domnului V. Winterfeld (în Prusia), unde făceamŭ practică în ale agriculturei. Tocmai se meliţa cânepa, când deodată se ridică o furtună. Pentru a se feri cânepa de ploiă, se băgă în grabă într'unŭ hambarŭ, unde din întêmplare se aflau vr'o douĕ sute hectolitrii de secară. Care fù mirarea, când a doua di de diminéţă, gărgăriţele fugeau din tóte părţile către marginea acoperişului! Acéstă emigraţiune a ţinutŭ mai multe dile. Se vêntură secara cu lopata de mai multe orĭ şi gărgăriţele băteau mereu în retragere. De atuncĭ nu s'au mai vĕdutŭ gărgăriţele în hambarele domnului V. Winterfeld, căcĭ s'au luatŭ regulatŭ următórele mĕsurĭ: In anii din urmă, când se făcea recolta cânepei, se aşeda câte unŭ mănunchiu de cânepă prin diferite locurĭ ale hambarului dupăce se mătura bine. Cu acéstă îngrijire simplă, care nu este nicĭ costisitóre, nicĭ nu răpesce timpŭ multŭ, hambarele (magaziile) nu vorŭ fi nicĭodată molipsite de gărgăriţe. Cânepa exală unŭ mirosŭ tare şi are, după cum se vede, proprietatea de a alunga pe acestŭ duşmanŭ atâtŭ de vătĕmătorŭ cerealelorŭ. Credŭ că acestŭ mijlocŭ se póte întrebuinţa şi în contra lui Bruchus pisi (gândaculŭ mazărei).

Pentru a avé cânepă próspătă înainte de secerişŭ, trebue sĕ o semĕnămŭ către sfîrşitulŭ lui Marte, cum se face în Lombardia.

***

Inaltă trădare chineséscă. — Guvernatorulŭ din Shangai, Pao-ti a adresatŭ, de anulŭ nou chinezŭ, o felicitare împĕrătesei regente Tzu-Anu. Insĕ după câte-va dile scrisórea i se înapoéză nedeschisă. Guvernatorulŭ se informă în privinţa acésta la oficiulŭ de ceremonii al Curţii din Peking şi primì dreptŭ rĕspunsŭ că Augusta Dómna i-a înapoiatŭ scrisórea, pentrucă pliculŭ era niţelŭ pătatŭ. Pao-ti se scusà prin scrisóre la suverana sa, dicêndŭ că la închiderea scrisorii va fi ţinutŭ póte degetulŭ udatŭ prea multŭ timpŭ pe plicŭ şi aşa se va fi produsŭ pata. Cu tóte astea guvernatorulŭ a fostŭ arestatŭ şi va fi datŭ în judecată pentru laesa-majestate.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

câtŭ îlŭ vĕduiu de mare şi de tare, par'că vĕdŭ că te prăpădesce şi eu rĕmânŭ ca vai de capulŭ meu în astă lume mare şi rea«. — »Nu te teme fĕtulŭ meu,« dise vaca bărnace, „taurulŭ acela e maştihă-ta, de ea nu mĕ temŭ.«

A doua dı se şi bătù vaca bărnace cu taurulŭ şi învinse pe taurŭ, dér nu trecură douĕ-trei dile şi venì la bordeiulŭ lui Niculiţă altŭ taurŭ slabŭ, micŭ, urîtŭ, ca vai de elŭ. — „Sĕ spui mamei tale«, dice taurulŭ acesta zmîrdŭ, »că mâne în rĕsăritulŭ sórelui, sĕ fiă la mine lângă podulŭ de aurŭ, sĕ ne batemŭ, că de o ţîrŭ de vreme încóce îmĭ pasce tóte păşunile cele mai grase şi eu nu mai potŭ suferi o batjocură ca asta«.

Niculiţă, vĕdêndŭ pe taurŭ atâtŭ de slabŭ şi de hămisitŭ, nu făcù multŭ din vorbele lui, decĭ cântà în fluerŭ mai departe; dér când venì mamă-sa dela păşune totuşĭ nu se putù răbda sĕ nu-i spună:

— „Mamă, a venitŭ unŭ taurŭ slabŭ, zmîrdŭ, micŭ, urîtŭ, şi te-a poftitŭ pe mâne pe rĕsăritulŭ sórelui la bătaiă cu elŭ lângă podulŭ celŭ de aurŭ«.

— »O! dragulŭ mamei, acela fù tatălŭ tĕu, fermecatŭ de maştiră-ta, temu-mĕ că elŭ mĕ va supune; dér tu, când vei vedea că elŭ e câtŭ pe aci sĕ mĕ supună, sĕ vii la mine şi sĕ mĕ prindĭ de cornulŭ stângŭ; acela se va rupe şi 'ţĭ va rĕmânea în mână, dér sĕ nu te superĭ; eu voiu peri, dér tu vei afla în cornulŭ acela totŭ ce-ţĭ va trebui: mâncare, beutură, îmbrăcăminte; ér de vei sufla în elŭ, vorŭ eşi la ivélă sute şi mii de dobitóce, carĭ tóte vorŭ fi ale tale, ci sĕ nu sufli în elŭ până te va ajunge o lipsă mare«.

A doua di şi fù lupta cu taurulŭ celŭ slabŭ lângă podulŭ celŭ de aramă. Taurulŭ biruì pe vaca bărnace şi o omorì, ér Niculiţă, când vĕdù că mamă-sa se prăpădeşce, se repedì şi-i smulse cornulŭ celŭ de-a stînga, apoi se duse supĕratŭ, ca omulŭ străinŭ, ca copilulŭ orfanŭ.

Şi cum mergea pe drumŭ, ce-i plesnesce în minte? sĕ se uite în cornŭ. Şi se uità în cornŭ, dér cum se uità, cum eşiră din elŭ sute şi mii de vite de totŭ felulŭ marĭ şi micĭ, de era greu pămêntulŭ în giurulŭ lui. Acum era altŭ nĕcazŭ pe capulŭ lui Niculiţă, nu putea sĕ şi le bage îndĕrĕptŭ în cornŭ, ér sĕ le lase pe hotarŭ, acolo în mijloculŭ ţarinei, încă se temea că vorŭ veni pădĭtorii şi pe elŭ l'orŭ bate, ér vitele i le-orŭ închide.

Cum sta elŭ pe gândurĭ, étă vine pe acolo unŭ lupŭ şi dice: — „Dér ce te vaeţĭ Niculiţă? — Ĕtă, m'au pusŭ pĕcatele de m'am uitatŭ prin cornŭ şi-mĭ eşiră vitele afară acum le-aşŭ băga, dér nu mai potŭ.« »Ce-mĭ dai sĕ ţi-le bagŭ eu! — Ce sĕ-ţĭ dau? — „Sĕ-mĭ dai o óiă stérpă!" — „Bucurosŭ.«

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	107 30
Rentă de hârtiă 5%	94.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.90
Bonurĭ rurale transilvane	104 90
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 70
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	126.10
Renta de hărtiă austriacă	84.60
Renta de arg. austr.	85.10
Renta de aurŭ austr.	117 00
Losurile din 1860	141 —
Acțiunile băncei austro-ungare	864.—
Act. băncei de creditŭ ung.	289.25
Act. băncei de creditŭ austr.	279.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
Napoleon-d'orĭ	10.00
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 24 Augustŭ st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	93—	94—
Renta rom. amort. (5%)	97—	98—
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%)	103—	104—
» „ „ (5%)	87—	88—
» » urban (7%)	100—	101—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	82—	83—
Banca națională a României 500 Lei	1020	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	273
« » » Națională	214	216
Aurŭ contra bilete de bancă	13.75	14.25
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 5 Septemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.68	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	121.½	»	122.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 459/1886.

Escriere de concursŭ.

Se escrie concursŭ pentru ocuparea de posturĭ învĕțătorescĭ la scólele greco-catolice din josŭ însemnatele comune — districtulŭ scol. gr. cat, alŭ Năsĕudului. —

1. Rebrișóra, cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. și cuartirŭ.
2. Rebra-mare, cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. cuartirŭ și lemne de focŭ.
3. Borgo-Tiha, postulŭ de alŭ doilea învĕțătorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 180 fl. v. a. cuartirŭ și lemne de focŭ.
4. Poienĭ, cu unŭ salarŭ anualŭ de 100 fl. v. a. cuartirŭ și lemne de focŭ.
5. Suplaiŭ, cu unŭ salarŭ anualŭ de 72 fl. v. a. cuartirŭ și lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa vre-unulŭ din susŭ amintitele posturĭ au a-șĭ înainta cererile lorŭ instruite cu documentele despre cualificațiune, purtare morală, eventualŭ serviciulŭ de până acuma, precum și despre cualificațiune în limba maghiară până la 18 Septemvre st. n. 1886 la subscrisulŭ inspectorŭ sc. gr. cat.

Inspectoratulŭ gr. cat scolasticŭ alŭ Năsĕudului.

Năsĕudŭ, 18 Augustŭ 1886.

Gregoriu Moisilŭ,
vicarŭ episcopescŭ foraneu.

3—3

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.30	—
Predealŭ (	—	9.32	1.14	—
(	—		—	—
Timișŭ	—	9.56	1.45	—
Brașovŭ (	—	10 29	2.32	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.34	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.52	—
Teiușŭ	2.34	—	11.41	—
Aiudŭ	2.55	—	1.12	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.42	—
Uióraj	3.24	—	1.51	—
Cucerdea	3.36	—	2.15	—
Ghirisŭ	4.11	—	3.12	—
Apahida	5.36	—	4.59	—
Clușiu (	5.56	—	5.30	—
(	6.31	6.03	—	8.00
Nedeșdu	6.52	6.21	—	8.34
Ghirbĕu	7.08	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.23	—	—	9.56
Stana	8.12	—	—	10.16
Huiedinŭ	8.12	7.14	—	11.04
Ciucia	8.52	7.43	—	12.17
Bucia	9.10	—	—	12.47
Bratca	9.29	—	—	1.21
Rév	9.41	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	10 24	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	10.43	—	—	3.38
Várad-Velințe	10.53	—	—	3.54
Oradia-mare (	11.—	9.13	—	4.05
(	11.15	9.18	10.55	—
P. Ladány	1.09	10.38	1.23	—
Szolnok	3 29	12.20	3.24	5.17
Buda-pesta	6.38	12.20	10.05	5.25
Viena (	—	2.15	2.15	10 —
(	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	2.02	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	- -
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.05	6.43	—
(	10.45	—	—	7.03	—
Apahida	11.14	—	—	7.26	—
Ghiriș	1.06	—	—	8.51	—
Cucerdea (	—	—	—	9.31	—
(	2.01	—	—	9.43	—
Uióra	2.10	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.19	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.33	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.35	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	4.09	—	—	11.28	--
Blașŭ	4.29	—	—	11.44	—
Micăsasa	5.0[illegible]	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.45	—	—	12.36	--
Mediașŭ	6.06	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	6.45	—	--	1.56	6.40
Sigișóra	7.40	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	8.07	—	—	3.02	8.01
Homorod	10.05	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	11.02	—	—	5.30	11.02
Apatia	11.37	—	—	6.03	11.37
Feldióra	12.14	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	1.09	—	—	7.14	1.09
(	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ (	3.28	6.47	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4.53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	--	9.28
Gurasada	7.43	--	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.